

• THINK

PROGRAM 2011

• SPACE

• THINK

THINK SPACE

•SPACE

SADRŽAJ

OKVIRNI PROGRAM	4
POLAZIŠTA	4
OPIS PROGRAMA	4
CILJ PROGRAMA	4
SUDIONICI PROGRAMA	4
GODIŠNJA TEMA	5
POJEDINI NATJEČAJ	6
GOST KUSTOS	6
ŽIRATOR	7
PREDAJA RADOVA	7
NAGRADE NA POJEDINIM NATJEČAJIMA	7
TRAJANJE	7
GODIŠNJA TEMA 2011	8
GRANICE	9
SADA	9
ŠTO	9
ZAŠTO	9
TKO	9
KAKO	9
4 NATJEČAJA	10
URBANE GRANICE	10
GEOPOLITIČKE GRANICE	11
EKOLOŠKE GRANICE	12
MORALNE GRANICE	13
KALENDAR 2011	14
KONTAKT	14

OKVIRNI PROGRAM

POLAZIŠTA

Na hrvatskoj arhitektonskoj sceni postoji dugotrajna i duboko ukorijenjena tradicija provođenja javnih arhitektonskih natječaja, koja je brojem i svojom sveobuhvatnošću jedinstvena u Europi. Rezultati se vide u iznimnoj kvaliteti projektiranih i realiziranih objekata kojom se proširuju granice arhitektonskog promišljanja, oplemenjuje nacionalni izgrađeni okoliš te otvara mogućnosti promocije arhitektonske misli i izvan nacionalnih granica.

4

U želji da se dodatno proširi značenje i učestalost arhitektonskih natječaja, nužno je proširiti bazu sudionika, kao i tematska polja. Uobičajeni arhitektonski natječaji ograničavaju punu slobodu arhitektonske misli, što posebno sputava mlađe arhitekta i studente. Uočenu prazninu potrebno je popuniti novom prostornom problematikom koja je prilagođena suvremenom trenutku i društvu. Novo polje projektiranja i arhitektonskog djelovanja služilo bi građenju identiteta struke unutar kulturnog stvaralaštva i političke važnosti u planiranju prostora. Time bi se zainteresirala i educirala stručna i opća javnost, te podigla svijest i društvena angažiranost u vezi zajedničkih prostornih pitanja.

OPIS PROGRAMA

CILJ PROGRAMA

Društvo arhitekata Zagreba (DAZ) pokreće prvi u nizu četverodijelni godišnji ciklus konceptualnih arhitektonskih natječaja.

Godišnji ciklus sastoji se od četiri konceptualna arhitektonska natječaja. Na godišnjoj razini postoji tema koja programski objedinjuje pojedine natječajne zadatke i koju zadaje gost kustos programa. Pojedine natječajne zadatke predlagat će izabrani žiratori - internacionalni i hrvatski arhitekti svjetskog renomea.

Svaki pojedini natječaj organizira se kao međunarodni, javni, anonimni, u jednom stupnju, konceptualni arhitektonski natječaj.

SUDIONICI PROGRAMA

Natjecatelji su prvenstveno arhitekti i studenti arhitekture, kao i ostali iz srodnih struka iz Hrvatske i inozemstva, poput stručnjaka ili studenata humanističkih znanosti, dizajna i krajobrazne arhitekture, umjetničkih akademija i sl.

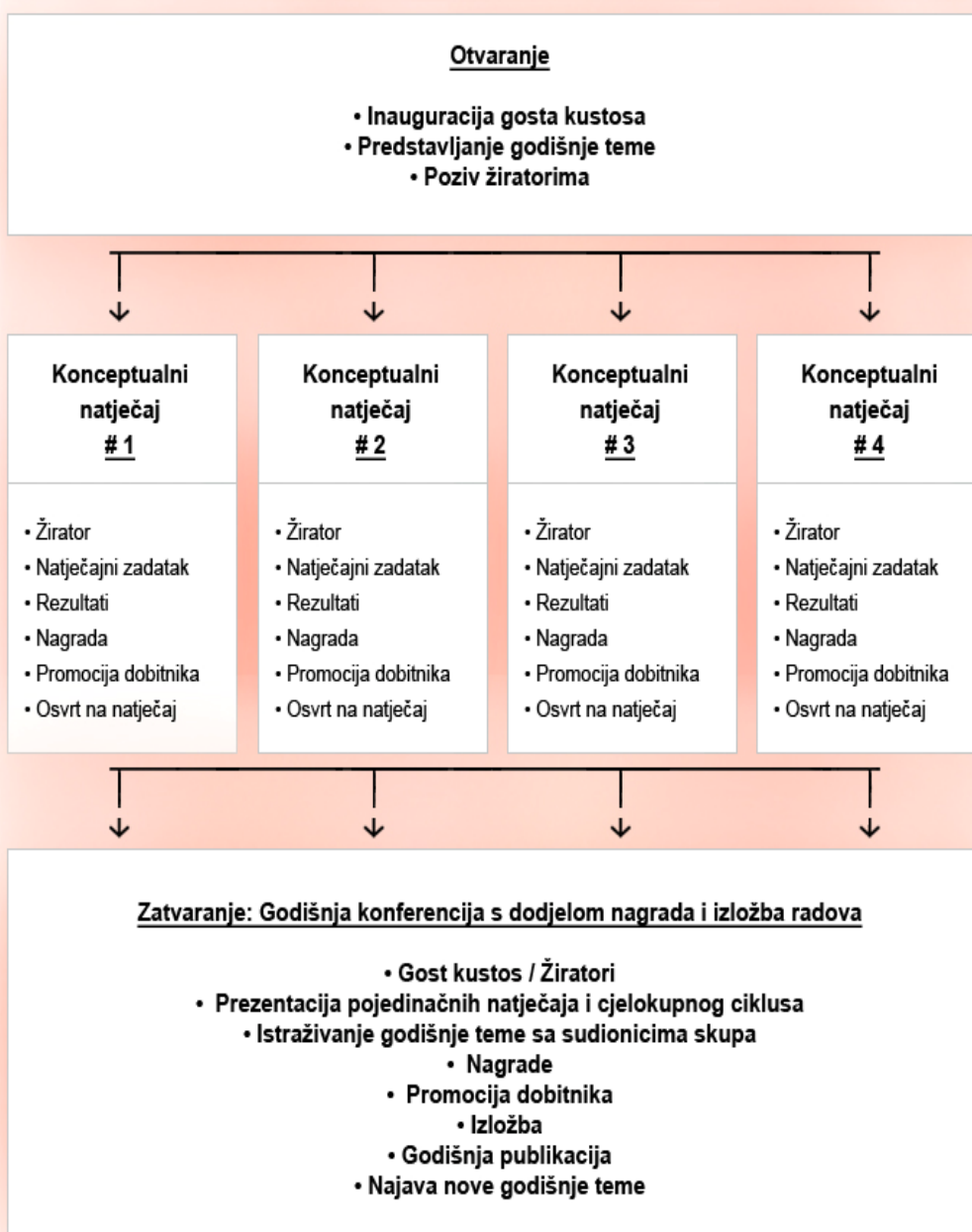
GODIŠNJA TEMA

Godišnja tema ulazni je parametar za sva četiri konceptualna natječaja, koja će se razmatrati kroz četiri različita programska zadatka. Gost kustos oblikuje temu koja može biti kompleksna ili može adresirati aktualnu prostornu problematiku.

5

GODIŠNJI PROGRAMSKI CIKLUS

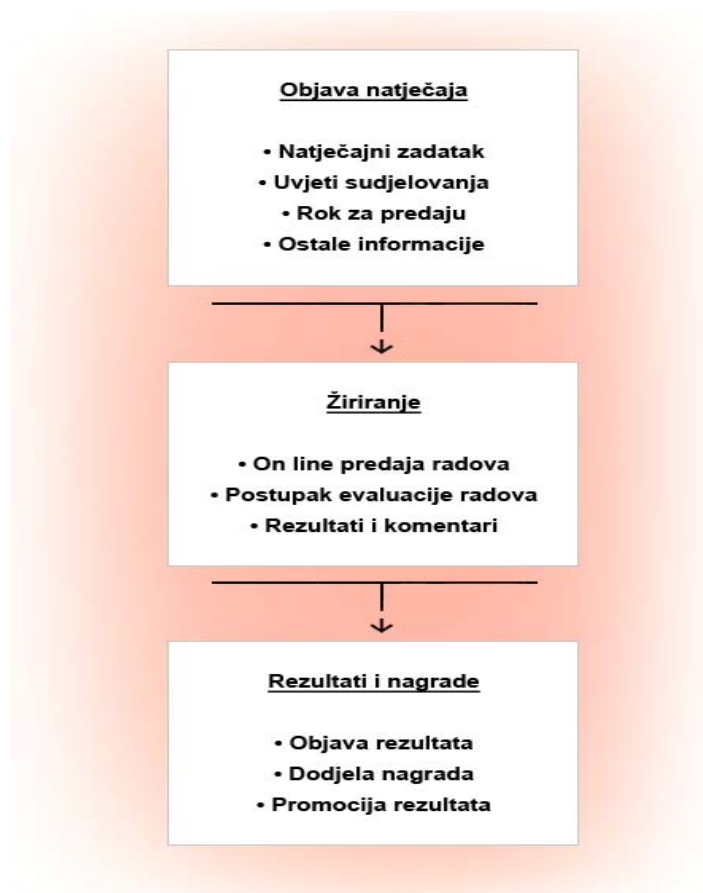
THINK SPACE

POJEDINI NATJEČAJ

Zadatak se formulira kao interdisciplinaran i bazira na teoretskim premisama koje istražuju prostorna arhitektonska pitanja. Svaki žirator definirat će svoj zadatak i prezentirati ga u obliku kratkog eseja koji će biti temelj za rad sudionika.

6

GOST KUSTOS

Gost kustos osoba je koja prvenstveno djeluje u domeni kritike i teorije arhitekture, poznata i priznata po progresivnom pristupu disciplini.

Uloga:

- **Oblikuje i predlaže godišnju temu**
- Predlaže žiratore – poziva i kontaktira žiratore u suradnji s organizacijskim odborom
- Priprema uvodnik u godišnji ciklus - temu
- Osigurava komunikaciju sa žiratorima
- **Priprema osvrt na sve natječeaje** (temeljem osvrta pojedinih žiratora) i interpretira pojedine natječeaje u kontekstu godišnje teme
- Kreira presjek svih natječaja i radi izbor pojedinačnih rezultata
- Zaključuje i uređuje **završnu godišnju publikaciju**
- Sudjeluje na završnoj konferenciji - **Prezentira godišnji ciklus**

ŽIRATOR

Žirator je osoba profilirana u svom radu kao autor sa snažno izraženim teoretsko-kritičkim pristupom rješavanju arhitektonskih problema.

Uloga:

- Komunicira i koordinira aktivnosti s gostom kustosom i ostalim žiratorima
- **Priprema zadatak za pojedini natječaj** u formi kratkog eseja u kontekstu godišnje teme
- Ocjenjuje pristigle radove
- Objavljuje i obrazlaže rezultate
- **Priprema osvrt na provedeni natječaj** (za objavu na webu i godišnjoj publikaciji)
- Sudjeluje na završnoj konferenciji - **Prezentira pojedini natječaj**

PREDAJA RADOVA

THINK

Radovi će se moći predati samo kroz Think Space web stranicu. Natjecatelji se moraju registrirati prije predaje radova.

Radovi se predaju u digitalnom obliku podizanjem materijala na server i web stranicu Think Space prema propozicijama svakog pojedinog natječaja.

NAGRADE NA POJEDINIM NATJEČAJIMA

I nagrada - 1.000 EUR

II nagrada - 700 EUR

III nagrada - 350 EUR

Moguće su promjene u nagradama. Posebne i zaslužne nagrade odredit će se ovisno o sponzorskim doprinosima i prema diskrecijskom pravu žiratora.

TRAJANJE

Trajanje cjelokupnog ciklusa (organizacija i provođenje četiri međunarodna natječaja pod jedinstvenom godišnjom temom): kalendarska godina.

Pojedinačni natječaj traje tri mjeseca:

- Rok izrade natječajnog rada: 30 kalendarskih dana
- Žiriranje: 30 kalendarskih dana
- Objava i promocija rezultata i najava idućeg zadatka: 30 kalendarskih dana

GODIŠNJA TEMA 2011

GOŠĆA KUSTOSICA: EVA FRANCH I GILABERT

Eva Franch i Gilabert katalonska je arhitektica, istraživačica i predavačica, osnivačica arhitektonskog ureda OAAA (office of architectural affairs) u Barceloni, te direktorica galerije Storefront for Art and Architecture u New Yorku, jedne od *par excellence* svjetskih institucija eksperimentalnog diskursa u umjetnosti i arhitekturi, s konzistentnom tradicijom koja seže iz 1982. godine.

Kritički rad Eve Franch i Gilabert, kroz tzv. arhitektonske dvojbe, polazi iz doživljajnog istraživanja kulturnih, političkih, socijalnih i tehnoloških sfera, koji u sagledavanju pitanja kolektivnih prostora i javnih akcija traži arhitektonske alternative suvremenog suživota.

Kroz ovogodišnju temu Granica prva gošća kustosica poziva na istraživanje prostora kao mjesta projekcije, identifikacije, pa i prokazivanja lokalnih uvjeta unutar globalnog konteksta, predlažući povratak konceptualnom prostoru kao mjestu nastajanja promjena – **na granicama**.

GRANICE

[geopolitički, ekološki, urbani i moralni scenariji]

SADA

Živimo u svijetu koji se sve brže globalizira i u kojem razvoj različitih sustava i mreža razmjene (kapitala, informacija, dobara, ljudi) donosi mnogostruke izazove ali i prilike za invenciju. Međutim, dok su ovi novi sustavi stvorili nove scenarije i stanja, arhitektonska praksa tek treba odgovoriti na prostorne i društvene implikacije koje spomenute paradigme podrazumijevaju.

ŠTO

Kako bismo formulirali platformu koja će upozoriti na presudne momente suvremenog društva i istovremeno omogućiti različite moduse istraživanja, ovaj ciklus natječaja vraća se na konceptualni prostor izražavanja promjena: *granica*.

U zoni granicâ arhitektura se počinje baviti dilemama tîkova, kontrole, identiteta i pripadanja. Mjerilo ovih dilema kreće se od geopolitičkih do susjedskih. Kao političke, društvene, ekološke i moralne linije razdvajanja, granice su dio svakodnevice i u njima se ogledaju želje na margini legalnog i mogućeg.

Tema Granicâ bavi se smještanjem lokalnih političkih, društvenih i ekoloških uvjeta u globalni kontekst, ali i projekcijama njihovog razvoja.

ZAŠTO

Naša rastuća kolektivna svijest produkt je globalnog sporazuma ispunjenog lokalnim željama. Međutim, lokalne želje mijenjaju se ovisno o međunarodnim protokolima, vrijednostima i strategijama. Kako bismo na globalnom nivou okupili brojne lokalne odgovore na slične probleme ovaj ciklus ima za cilj proizvesti svojevrsni priručnik alternativnih arhitektonskih alata, s onu stranu prevladavajućeg diskursa.

TKO

Natječaji su posve spekulativne naravi i obraćaju se, prije svega, arhitektima u potrazi za novim oblicima, tipovima i programom, ali i drugim strukama u nastojanju šireg sagledavanja mogućih scenarija suživota.

KAKO

Arhitektura se najčešće bavi rješavanjem nekog problema. Arhitektonska rješenja su, međutim, materijalizacije ideja iz prošlosti, postojećih odnosa. Snaga arhitekture da oblikuje budućnost leži i u mogućnosti predviđanja mogućih scenarija/problema.

Četiri natječaja objedinjenih pod temom *Granicâ* imaju za cilj proizvesti katalog suvremenih socijalnih, političkih i kulturalnih uvjeta koji traže arhitektonsku alternativu.

4 NATJEČAJA

URBANE GRANICE

'Holistički oblaci neće samo dokinuti strogu granicu između života i rada, već i preobraziti periferije u centre.'

10

Periferije u središtu i periferni centri moguća su stanja u suvremenom gradu. Novi sustavi prometa, komunikacije i upravljanja imovinom rezultirali su raznim varijantama centralnosti kao i izolacije koji nadilaze devetnaestostoljetnu dihotomiju centar-periferija. **Urbane granice** pozivaju na promišljanje odnosa centra i periferije i postojećih životnih uvjeta kroz razne urbane scenarije.

• THINK

1. ŽIRATOR

SHOHEI SHIGEMATSU

OMA New York

THINK SPACE

Shohei Shigematsu direktor je OMA (Office for Metropolitan Architecture) u New Yorku, vodećeg svjetskog arhitektonskog ureda koji je osnovao glasoviti Rem Koolhaas 1975. godine, kad je pionirski započeo model kritičkog arhitektonskog djelovanja u područjima izvan same discipline, poput medija, politike, održive energije i mode.

Shohei Shigematsu u OMA-i vodio je projekte poput izgradnje CCTV-a (China Central Television) u Pekingu, nadogradnje muzeja Whitney u New Yorku, te konceptualne projekte poput Universal upravne zgrade u LA, Tokijskog vertikalnog kampusa, Kineskog nacionalnog muzeja i Prada epicentara u Šangaju i Londonu. Diplomirao je arhitekturu na sveučilištu Kyushu u Fukuoki, a nakon poslijediplomskog studija na Berlage Institutu u Amsterdamu pridružio se OMA-i 1998. godine. Gostujući je kritičar u programu GSD na Sveučilištu Harvard, zatim Sveučilištu Cornell, te Sveučilištu za umjetnost i dizajn u Kyotu.

Prvi natječaj, čiji je zadatak oblikovao Shigematsu, propituje uvriježena poimanja onoga što je iznad i/li ispod zemlje, te izaziva natjecatelje na promišljanje jedne od temeljnih prostornih granica – **ravnine tla**.

GEOPOLITIČKE GRANICE

'Granične politike ogledaju se u graničnoj arhitekturi, a granična arhitektura rezultira u novim graničnim politikama.'

11

U suvremenoj politici postoje dva glavna diskursa vezana uz granice: njihovo probijanje i njihovo jačanje. Od Schengenskog sporazuma ili pada berlinskog zida, brisanje granica - posebice u Europi - predstavljalo je kamen temeljac neoliberalnog kapitalističkog svijeta u težnji za kulturalnom, socijalnom i ekonomskom homogenizacijom. Usporedo s tim, proliferacija komunikacijskih tehnologija na globalnom nivou proizvela je sličan efekt u virtualnom svijetu. S druge strane, međutim, diljem svijeta granice se također i pojačavaju (Izrael-Palestina, Mexico-SAD itd.). Između ovih dviju krajnosti, projekt Granica želi se baviti trećom opcijom, programskom, političkom i prostornom paradigmom koja nadilazi ovu početnu dvoznačnost i pokušava re-artikulirati svijet, s onu stranu koloniziranih teritorija *Istog* ili čvrstih linija podjele.

Geopolitičke granice traže alternative postojećim geopolitičkim granicama, odnosno stanju socijalnih, političkih i ekonomskih konflikata koje se impliciraju kroz arhitektonske intervencije.

THINK SPACE

2. ŽIRATOR

TEDDY CRUZ

estudio teddy cruz

Teddy Cruz je arhitekt rođen u Gvatemali, čiji rad zemljopisno počiva na granici između SAD-a i Meksika. Njegova se arhitektonska praksa i pedagogija razvija iz specifičnosti bi-kulturnog teritorija, učeći iz promatranih prekograničnih urbanih dinamika - sraza diskriminirajućih oblika prostorno-planske legislative, te prostornih taktika alternativnih organizacija lokalne zajednice.

Teddy Cruz diplomirao je arhitekturu na Harvardu, dobitnik je nagrade Prix de Rome, kao i James Stirling nagrade 2005. godine za projekt *Border Postcard: chronicles from the edge*, koji istražuje nove urbane strategije u pograničnom području između gradova San Diego i Tijuane. Njegovi arhitektonski projekti zasnivaju se na adaptaciji postojećih konstrukcija i recikliranim materijalima.

EKOLOŠKE GRANICE

'Zagađenje treba predviđati. Optiku kojom gledamo, ovisno o tome je li ona 'crna' ili 'plava', mogli bismo nazvati pragmatičnim optimizmom ili imaginacijom.'

12

Suvremena briga za probleme zagađenja rezultat je zamagljivanja granica između različitih, tradicionalno odijeljenih grana ekologije. Za razliku od uvriježenog doživljaja istog, zagađenje bi trebalo promatrati kao stanje *razmjene*. *Ekološke granice* pozivaju na davanje prijedloga koji redefinišu pojam zagađenja odn. ekološke razmjene i pretvaraju ih u mjesta proizvodnje kroz socijalne, ekonomske i biološke inovacije.

THINK

3. ŽIRATOR

FRANÇOIS ROCHE

R&Sie(n), architects

François Roche, zajedno sa Stéphanie Lavaux, vodi eksperimentalni arhitektonski biro R&Sie(n) od 1989. godine u Parizu. Njegov rad zasniva se na istraživanju kao spekulaciji, integraciji prirode kao protokola projektiranja, te potrazi za artikulacijom kontradikcija u arhitekturi. Distorzija prirode i mutacije okoliša čine dio razvoja tehnoloških eksperimenata koje biro provodi. Koncept kameleonske arhitekture 'narušene klime' Roche objašnjava kroz povezivanje ljudskog tijela s tijelom arhitekture, stvaranja hibrida s novim scenarijima za sve prirodosti, pa čak i umjetne.

R&Sie(n) uredu dodijeljeno je nekoliko profesura, koje je preuzeo François Roche: u školi Bartlett u Londonu, na TU u Beču, na ESARQ-u u Barceloni, na ESA-i u Parizu i na UPennu u Philadelphiji, a trenutno predaje i na naprednom studiju Sveučilišta Columbia NY, SAD te drži govore na MIT-u, Harvardu, Školi AA, UCLA-i, Sci-Archu.

MORALNE GRANICE

'Slobodna arhitektura nije ona koja eliminira sve nedostatke, već ona koja nas čini jednakima.'

13

Arhitektonski programi i tipologije su neposredni odjek kulturalnih, socijalnih i političkih agendi. Prostori koji problematiziraju postojeći moralni sustav dovode u pitanje programske i tipološke obrasce. *Moralne granice* tiču se novih programskih i tipoloških rješenja kao odjeka političke i moralne preobrazbe.

● THINK

4. ŽIRATOR

HRVOJE NJIRIĆ

njiric + arhitekti

THINK SPACE

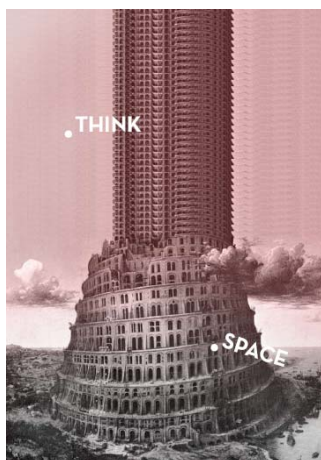
Hrvoje Njirić, zagrebački arhitekt zaslužena međunarodnog ugleda s istodobnim epitetom nacionalnog *enfant terrible*, pravi je primjer osebuje pojave na hrvatskoj arhitektonskoj sceni. Iskusan u pronalaženju novih tipologija te edukaciji istog, kao modus operandi podučava prostornu artikulaciju *svakodnevnog*, nasuprot autističkoj, elitističkoj i hermetičkoj misli u arhitekturi.

Mnoštvo projekata koji su izašli iz njegove radionice otisnuto je na najvažnijim međunarodnim publikacijama o arhitekturi. Među značajnijim realizacijama su Baumaxx Hypermarket (s H. Njirić), Maribor, 1999.; McDonald's Drive-In (s H. Njirić), Maribor, 2000.; Gračani Housing, Zagreb, 2007.; Rural Mat (s H. Sterpin), Zagreb, 2008. i vrtić „MB“ (s D. Bušnja), Zagreb, 2008.

Pozivan je kao predavač na uglednim svjetskim sveučilištima od londonskog AA i ETSAB u Barceloni preko milanskog Politecnica i Southeast Sveučilišta u Nanjingu, do Sveučilištu u Calgaryju i ETH u Zurichu.

KALENDAR 2011

<u>Natječaj</u>	<u>Žirator</u>	<u>Objava poziva</u>	<u>Rok za predaju radova</u>	<u>Objava rezultata</u>
Urbane granice	Shohei Shigematsu	14.12.2010	8.2.2011	8.3.2011
Geopolitičke granice	Teddy Cruz	15.3.2011	12.4.2011	10.5.2011
Ekološke granice	Francois Roche	17.5.2011	14.6.2011	12.7.2011
Moralne granice	Hrvoje Njirić	6.9.2011	4.10.2011	1.11.2011
Završna konferencija i svečanost dodjele nagrada: druga polovica studenoga 2011				

KONTAKT

Think Space program
 Društvo arhitekata Zagreba (DAZ)
 Trg bana Jelačića 3/I
 HR - 10 000 Zagreb Croatia
 tel. +38514816151
 fax. +38514816197
 e-mail: info@think-space.org
 web: www.think-space.org